

Kohout

JARO 2023

Vážení uživatelé Domova pro seniory Česká Třebová, do rukou se Vám dostává časopis Kohout. Dozvíte se v něm aktuální zprávy z dění z Domova pro seniory, které Vás určitě budou zajímat.

Časopis Kohout vychází čtyřikrát do roka. Přinášíme Vám ohlédnutí za uplynulými událostmi, i přehled aktuálního dění.

Kohout je k zapůjčení na všech nástěnkách na chodbách Domova pro seniory a u aktivizačních pracovníků.

Doufáme, že také s tímto číslem Kohouta budete spokojeni. Vaše náměty, připomínky a případná spolupráce na článcích jsou velice vítány.

Přílohou tohoto časopisu jsou příběhy uživatelů Domova. Zveme vás k jejich přečtení. Zároveň děkuji všem odvážným, kteří do přílohy svým příběhem přispěli.

Redakční tým Kohouta:
Helena Mechlová, DiS.
Dorota Faltysová
Pavčina Honiszová DiS.

Slovo paní ředitelky

„Věda ještě nikdy nevymyslela tak účinný uklidňující prostředek jako slunečný jarní den.“

(Wilton Earle Hall, 1901 – 1980, americký novinář a senátor)

Milí čtenáři,
v rukou držíte jarní číslo našeho časopisu Kohout, kterým otevíráme další sezónu jeho vydávání. Přeji vám, abyste opět v našem čtvrtletníku našli zajímavé informace a rádi jste jej vzali do ruky, abyste jeho čtením vyplnili volný čas.

Já sama píšu jarní úvodník počtvrté... a za tu dobu se nezměnilo nic na tom, že jaro je moje nejoblíbenější roční období. Mám ráda vůni jarního vzduchu, vyhledávám sluneční paprsky, které začínají mít v tomto období už opravdu

sílu, s napětím sleduji stromy, keře a květiny na naší zahradě, zda přečkaly zimu a budeme se moct i letos těšit z jejich květů a plodů. A každý pupen nebo výhonek mě naplňuje obrovskou radostí. Jaro je pro mě příslibem příchodu krásných dní. A zejména Velikonoce mi pak připomínají, že jaro je poslem naděje.

Jaro bývá nejen v souvislosti s náboženskými tradicemi zpravidla spojeno s novým začátkem. Přesto bych ráda v tomto úvodníku využila prostor a zmínila se také o konci. Skončil totiž program „Spolu až do konce,“ jehož jsme byli účastníky a v jehož závěru jsme se stali jednou z absolventských organizací, která zavedla paliativní péči do svého Domova pro seniory. V průběhu dvou let jsme se učili, jak pracovat s potřebami, pocity, ale třeba i s obavami našich obyvatel, pokud jde o závěr jejich života. Jsem si jistá, že byl pro nás program velikým přínosem a my jsme měli možnost podívat se na péči v Domově i jinýma očima.

A moc bych si přála, abyste i vy věděli, že se na nás můžete se svými myšlenkami kdykoliv obrátit, jakkoliv je to těžké téma a není jednoduché o něm mluvit, protože my jsme

připraveni vyhovět vašim přáním „... až do konce.“ A proč o tom píšu? Absolvování tohoto programu mě totiž naplňuje nadějí, že jsme se v péči posunuli o velký krok dopředu a že se budete cítit v našem Domově bezpečněji, komfortněji a opravdu jako doma. A naděje je pro mě velkým, nejen jarním, hnacím motorem.

Ale zpět k jarním radostem... Za několik dní společně prožijeme Velikonoce a já se moc těším, že si v příloze tohoto Kohouta přečtu veselé a zajímavé příhody o tom, jak jste tyto svátky prožívali vy. A snad nebude vadit, když se o svoji vzpomínku na Velikonoce podělím i já... Moje babička pochází ze Slovenska a tam bylo tradicí polévat děvčata studenou vodou, aby byla zdravá a krásná. Tuhle tradici s velikou radostí přijal i můj tatínek, když se do rodiny přiženil, a od té doby pravidelně (a nutno říct, že s velkou chutí 😊) poléval celé ženské osazenstvo v domě... a rozhodně nás nešetřil! Pamatuju si zelený smaltovaný rendlík s červenými kytičkami, který naplnil po okraj... a celý ho na nás vylil, nejraději hned ráno, když jsme se teprve štrachaly z postelí... A protože se tradice mají dodržovat, tak „polévací rituál“ moc

rád převzal i můj manžel, takže vím, že každé Velikonoční pondělí budu celý den sušit peřiny, ale taky vím, že se tomu společně zasmějeme a já mu za jeho péči o krásu a zdraví mě i našich dcer ráda připravím pořádnou výslužku 😊

Vám přeji také veselé Velikonoce, prožijte je ve zdraví a v pohodě, a ať se vám dobře daří! Á propos... když už jsem psala v úvodu o té zahrádce... moc se těším, až vás zase uvidím sázet a opečovávat bylinkovou zahrádku... Ať vám roste 😊

Magdaléna Zemková

Narozeniny V březnu slaví:

Gombíková Františka

Janeba Ladislav

Kadlecová Olga

Kargerová Eva

Mikulecká Zdeňka

Němcová Bohumila

Pojman Miroslav

Wacníková Marta

V dubnu slaví:

Gloserová Vlasta
Hyksová Božena
Kolář František
Palán Drahoš
Preisler František, Doc. Mgr.

V květnu slaví:

Bubeníček Vladislav
Čáslavková Libuše
Foldynová Libuše
Palánová Jana
Slezáková Eva

V červnu slaví:

Drábek Jaromír
Lukeš Josef
Rousková Jana
Srnka Luděk
Trubková Pavlína

Přejeme vše nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Přehled uskutečněných akcí

Akce prosinec

5. 12. 2022 Mikulášská nadílka

Mikuláš s andělem a čertem navštívil uživatele na pokojích. Pro každého měl připravený balíček s nadílkou.

Na jednom z pokojů čekalo překvapení i na Mikuláše – autorská básnička naší uživatelky, kterou se naučila nazpaměť a při vstupu Mikuláše na pokoj začala recitovat:

U nás v důchod'áku:

Teď již žiju v důchod'áku,
nemám myšky na majáku,
pokoj jako v hotelu,
pro babičku, pro dědu.

Máme bingo, hudbu, cvičení,
není důvod k nudění.

Kdo jste doma sám,
dejte žádost k nám.

Jsou chvíle, kdy se ani čerti neubrání dojetí a tohle byla jedna z těch chviliek. Děkujeme za pochvalu!

6. 12. 2022 Pečení vánočního cukroví

Kulturní místností ve třetím patře se rozlinula vůně čerstvě upečeného cukroví. Peklo se dopoledne i odpoledne, trouba nezahálela a jeden plech následoval druhý.

Přesvědčili jsme se, že i muži jsou zdatnými cukráři a práce jim jde dobře od ruky.

A co by to bylo za cukroví, kdyby k němu chyběl šálek voňavé kávičky...

7. 12. 2022 Kapela Sousedi ze Svinné

Hudebníci ze Svinné opět nezklamali, ba naopak, koncert kombinující tradiční vánoční koledy a populární vánoční písně měl velký úspěch.

8. 12. 2022 Prodejní výstava vánočních dekorací

V prostorách bufetu si uživatelé mohli zakoupit šité vánoční dekorace. K mání byly ozdoby na zavěšení, kuchyňské doplňky, polštářky a další drobnosti.

13. 12. 2022 Výlet do kostela na betlém

V kostele Sv. Jakuba nám pan farář Kolovratník vyprávěl o betlému, jeho historii, významu a zákonitostech při jeho stavění. Vysvětlil také, proč se Ježíšek ukládá do jesliček až 24. prosince.

14. 12. 2022 Vánoční návštěva dětí ze ZŠ Nádražní

Školáci ze ZŠ Nádražní donesli uživatelům vánoční přáníčka a při té příležitosti jim zarecitovali básničku a popřáli hezké Vánoce.

19. 12. 2022 Výstava vánočních dekorací

Během prosince doputovalo do našeho Domova mnoho krásných výrobků, vánočních dekorací a přáníček. Jejich autory byly děti ze základních škol, mateřských škol a dobrovolníci.

Díky všem těmto dárečkům jsme letos opět pro uživatele uspořádali výstavu vánočních dekorací, ze které si každý návštěvník mohl odnést to, co se mu nejvíce líbilo.

19. 12. 2022 Skalický a Zoubek

A už je to tu zase. Ne, nemám na mysli pány Skalického a Zoubka, ale opatření proti šíření viróz.

Tentokrát nám bohužel zasáhly do pořádání posledního letošního vystoupení pánů Skalického a Zoubka. Naštěstí jsme si v době covidové zvykli zajišťovat přenosy koncertů rozhlasem a tato zkušenost se nyní hodila. Do bufetu jsme nainstalovali mikrofon a pánové hráli bez živého publika, „do zdi“.

20. 12. 2022 Zdobení vánočního stroměčku

Zákaz skupinových akcí zasáhl i do strojení vánočního stroměčku u recepce. Uživatelé zdobit mohli, ale pouze individuálně.

21. 12. 2022 Vánoční nadílka, Ježíškova vnučata a Strom splněných přání

Pod stromeček uživatelé dostali dárky nejen od Domova, ale i od štědrých dárců, kteří se zapojili do projektů Strom splněných přání a Ježíškova vnučata.

Přání seniorů byla pestrá, zahrnovala oblečení, kosmetiku, knížky, ale i zážitky – divadelní vystoupení.

Někteří senioři se s dárci setkali osobně, některé balíčky dorazily do Domova zásilkovou službou. Díky projektům se podařilo splnit téměř 30 vánočních přání.

Akce leden

11. 1. 2023 Hudební recitál Petry Mrštné

Petra Mrštná, jedna z pečovatelek v Domově ovládá hru na několik hudebních nástrojů. Známe ji hlavně jako kytaristku, ale dalším z jejích oblíbených nástrojů je irská flétna. Tentokrát zahrála uživatelům během svého vystoupení na oba dva nástroje.

16. 1. 2023 Skalický a Zoubek

Hudební vystoupení pánů Skalického a Zoubka, opět v kapli, přilákalo spoustu posluchačů. Pánové měli téměř „vyprodáno“.

17. 1. 2023 Knihovna

Paní Klusoňová přivezla do Domova nové knížky na čtení. Uživatelé si je mohli přijít prohlédnout a vypůjčit do prostor bufetu.

17. 1. 2023 Schůze uživatel

Hlavním tématem lednové schůze uživatel bylo chystané zdražování v soc. službách.

19. 1. 2023 Novoroční večeře

Koncem roku nám virózy znemožnily uspořádat vánoční večeři. Abychom ji uživatelům alespoň částečně vynahradili, připravili jsme pro ně večeři novoroční. Kuchyň připravila k této příležitosti kuřecí kapsu s bramborovou kaší. Slavnostní večer zahájila paní ředitelka proslovem, ve kterém popřála všem uživatelům úspěšné vkročení do nového roku 2023.

25. 1. 2023 Výlet do KC – výstava Pop art, street art, komiks

Uživatelům Domova jsme nabídli možnost navštívit výstavu moderního umění v Kulturním centru. Zaujala je nejen díla slavných osobností - DOBSe, Jaromíra 99, R. Pečenky, ale i dílo mladého českořebovského výtvarníka Josefa Rezka.

Dopravu nám zajišťovala řidička pečovatelské služby Monika Skalová.

Akce únor

1. 2. 2023 Vystoupení pěveckého sboru Parníček

Premiérové vystoupení žáčků ZŠ Ústecká představilo uživatelům pásmo sestavené převážně z písniček z pohádek. Nechyběly ani písničky lidové. Pěvecký sbor Parníček do Domova připlul na vlně dobré nálady, která uživatelům vydržela i po skončení vystoupení.

14. 2. Knihovna

Knihovna paní Klusoňové proběhla v prostorách bufetu. Uživatelé si vybrali nové knížky na čtení.

15. 2. Studentská dílna „Zelené zdraví“

Studenti Střední školy technické a dopravní Gustava Habrmana Česká Třebová představili seniorům v Domově svoji studentskou firmu GreenHealth, se specializací na výrobu želé bonbónů.

Senioři si mohli vyrobit sáčky, do kterých se bombony balí, zasoutěžit si ve vědomostním kvízu o ceny a v závěru akce i ochutnat želé bombony.

17. 2. Dům dětí a mládeže - Masopust

Průvod maškar v podání divadelního kroužku Domu dětí a mládeže přinesl seniorům do Domova pravou masopustní náladu. Masky zpívaly, tancovaly a zároveň uživatelům představily tradice, které se k jednotlivým kostýmům váží.

20. 2. 2023 Skalický a Zoubek

Pánové Skalický a Zoubek ani tentokrát nezklamali, zahráli uživatelům známé melodie i písničky na přání.

23. 2. Loutkové divadlo Brno – divadlo Bez pravidel

Vystoupení divadla bylo vánočním dárkem pro jednu z našich uživatelů. Podařilo se uskutečnit díky projektu Ježíškova vnoučata. Paní Pavla V. z Pardubic, která vystoupení financovala, se ho osobně i zúčastnila.

Tématem divadla byla „Ta naše písnička česká“, uživatelé měli za úkol přiřadit zpěváky k známým písním.

Poté následoval program pro uživatele na pokojích. Loutkový dědeček se svým pejskem potěšil hlavně seniory se zhoršenou pohyblivostí, kteří se nemohli z zdravotních důvodů zúčastnit vystoupení v kapli.

Rozhovor s...

**Mgr. Jana Endyšová DiS,
ředitelka Domu dětí a mládeže**

Dobrý den, dovoluji mi paní Endyšová, abych vás představila našim čtenářům. Vy jste ředitelka Domu dětí a mládeže v České Třebové, a naši uživatelé vás mohou vidět při vystoupeních hudebních kroužků u nás v Domově.

Naposledy jste byla na vystoupení divadelního kroužku na téma Masopust. Ráda bych vám položila několik otázek.

1) Co to obnáší být ředitelkou Domu dětí a mládeže? Spousta administrativy, jednání, telefonické rozhovory, anebo máte čas i na práci s dětmi?

To jste vystihla úplně přesně. Administrativa narůstá stále a hodně se nás dotýká ta nová, elektronická. Jako telefonistka si také občas připadám. Ale co je důležité, čas na práci s dětmi je. A o to víc se na ni těším. Jednak vedu spolu s kolegyní již 25 let Divadelní kroužek Knoflíček a máme za sebou opravdu velké množství vystoupení pro děti ze škol a školek, ale také pro veřejnost. Nyní pracujeme s dětmi na scénáři Pověst o vzniku znaku města Česká Třebová, které plánujeme představit zatím jen rodinám vystupujících dětí.

Vedu kroužek angličtina, což je také práce zajímavá a fajn. Kdy se děti sice učí, ale trochu jinak než ve škole. Výuka je založená hodně na hrách, práci s obrazovým materiálem, kreslením, je zde kladen důraz na prožitek, používáme videa, písničky.

No a pak jsou moc prima prázdninové akce pro děti, kterých se snažím také účastnit. Jsou to výlety na různá zajímavá místa, příměstské tábory. Organizaci zajišťují v tomto případě mé kolegyně a já „jen“ posiluji dozor.

Co ale musím zmínit je to, že tato práce je velmi pestrá, není stereotypní, člověk tady najde to, co ho baví. Když máme kdokoli z nás nějaký nápad, většinou se ho daří zrealizovat. Ten prostor tu je opravdu tvůrčí.

2) Jak jste se k práci ředitelky v DDM dostala? Byla to jen souhra náhod, anebo byla tato pozice vaším životním snem?

Tak to určitě nebylo. Než jsem nastoupila v roce 1997 do Domu dětí a mládeže, vlastně jsem neměla moc představu, o čem to je. Byla to náhoda. Nedostala jsem se po gymnáziu na vysokou školu a hledala jsem práci. A zrovna jsem narazila nabídku práce v DDM. Zkusila jsem to, přijali mě. Ta práce mě naprosto uchvátila. Strašně moc mě bavila a já jsem se v ní doslova našla. Problém byl, že jsem neměla pedagogické vzdělání. Začala jsem tedy studovat

Vyšší odbornou školu pedagogickou v Litomyšli s tím, že jsem stejně neměla příslib, že budu moci zůstat, protože práce to byla jako zástup za mateřskou dovolenou. Mezitím jsem dostudovala, situace se změnila a získala jsem smlouvu na dobu neurčitou. Po šesti letech jsem odcházela na mateřskou dovolenou. Mezitím odešla ředitelka ze své pozice a řešilo se, kdo by tu práci mohl dělat, kdo půjde do konkurzu. A protože za mnou tenkrát přišly kolegyně a já jsem se chtěla určitě do DDM vrátit, do konkurzu jsem se přihlásila a místo získala.

3) Můžete nám prozradit, kolik dětí dochází na kroužky do DDM?

Dětí k nám chodí cca 670 a dospělých včetně seniorů 140.

4) Máte v rámci DDM spoustu dalších aktivit, jako např. jednorázové akce - Mikuláš, Velikonoce, prázdninové tábory. Můžete našim čtenářům napsat, jak dlouho trvá příprava takových akcí, od zrodu nápadu, až po skutečnou realizaci?

Ono záleží, co je to za akci. Nedávno jsme organizovali přednášku v Kulturním centru. Začali jsme v listopadu, přednáška byla v polovině února. Ono je hlavní začít včas. Když by se měl nasčítat pouze holý počet hodin na přípravě, tak tady to bylo o cca 8 hodinách čisté práce.

Podstatně náročnější je příprava prázdninových táborů. Tady začínáme už v lednu, i když tábory jsou až v letních měsících (červenec a srpen).

5) Máte nějaký zážitek spojený s prací v DDM, na který nezapomenete (pozitivní zkušenost, vtipná historka), případně zážitek, který byste bez této práce nikdy nemohla prožít?

Vzpomínám si na jeden zážitek s vystoupením našeho Divadelního kroužku. Jednalo se o úplně první vystoupení s představením Zlatovláska. Měli jsem tenkrát hodně kluků ve skupině a potřebovali jsme 12 panen. Museli jsme tedy využít i naše chlapce, kteří si vzali dívčí šaty, a protože panny měly zakrytou hlavu i obličej loktuškou, neviděli jsme v tom žádný zádrhel. Ale jak pracovala tréma a v zákulisí byl zmatek,

jeden chlapec se vydal na jeviště bez loktušky,
vlasy na ježka ostříhané, panna opravdu
k pohledání. Bylo by toho určitě ještě víc, ale
toho hocha vidím pořád před sebou, tmavé vlasy
na ježka a k tomu princeznovské šaty.

*Děkuji Vám za rozhovor, přeji Vám i Domu Děti a
mládeže Kamarád mnoho úspěchů. Těšíme se brzy
naviděnou 😊*

Velikonoce - Kraslice

Kraslice

Kraslice jsou zdobená velikonoční vajíčka, které se dávají koledníkům a zdobí se jimi domácnosti.

Mohou být syrová, uvařená či vyfouknutá, takzvané výdumky nebo vejdučky.

Kraslice se zdobí různými technikami:

Vyškrabované-obarvené vajíčko v tmavším barevném odstínu do, kterého se jemně vyškrabují pomocí nožičků jemné vzory.

Zdroj foto: <https://www.brydova.cz/2010/03/15/vyskrabovane-kraslice/>

Vosková batika: Rozehřátý včelí vosk se pomocí špendlíkové hlavičky nanáší na uvařené vajíčko. Vosk je nutné neustále zahřívát nad svíčkou nebo kahanem.

Zdroj foto: <https://www.living.cz/velikonocni-kraslice-ktere-vam-vyrazi-dech-2/2/>

Děrované: Na děrovanou kraslici se používá vyfouknuté vajíčko, pomocí drobných jehlových pilníčků se do skořápky děrují malé otvory, které vytvářejí různé vzory.

Zdroj foto: <http://www.kraslicevelikonocni.cz/derovane.htm>

Drátované: Na drátované vajíčko je možné použít měděný nebo bižuterní stříbrný drátek, základem je dvojité očko, kolem kterého se provléká drátek v různých tvarech. Postupně se přikládá k vajíčku, aby kopíroval jeho tvar.

Zdroj foto: <http://www.kraslicevelikonocni.cz/dratovane.htm>

Zdobení slámou: Na vyfouknuté a obarvené vajíčko se pomocí špendlíku nabírají kousky slámy a lepí na skořápku lepidlem (tekuté, např. Herkules). Sláma je nastříhaná na drobné trojúhelníčky, čtverečky, kosočtverce, případně i jiné.

Zdroj foto: https://www.impuls.cz/regiony/zlinsky-kraj/krasa-kraslic-ve-vsetinskem-zamku.A170311_205932_imp-zlinsky_sucha/tisk

Háčkovaná: Vyfouklá vajíčka se obháčkují přízí. Vajíčka se mohou před háčkováním obarvit.

Zdroj foto: <https://www.fler.cz/zbozi/hackovana-velikonocni-vajicka-5927899>

Zdroj:
Pavλίna Pitrová. Velikonoce, historie, zvyky, tradice. 1. vydání, nakl. Fragment. 2020

POZOR ZMĚNA ČASU

K přechodu na **LETNÍ ČAS**
dojde ze soboty na neděli
26. března 2023
ze **2:00 na 3:00 hodiny**

Doufám, že se Vám časopis líbí a v dalším čísle
se těším na další shledání ☺

Váš Kohout